

kvarjen od doma v mesto pride, si službe iskat. Nevedno deklet, ki v mesto pride, ima prvo službo večidel za učilnico celega svojega življenja; kar tu slabega in malopridnega vidi in sliši, se ji globoko v serce vtisne, in če je sprevraga na več tacihi službi zadela, bo vse druge naprej po tem merilu cenila, ker razločka še dobro ne pozná, akoravno v poštenih hišah vse drugače najde. Le prehitro se deklet in fant iz dežele vsih spáčenost mesta navadita — in navada je železna srajca! — Hlapca popačijo kmalo njegovi tovarši, ki so že navdani mnogih zvijač in napak; Evinim hčeram pa lepotnija vedno v oči bôde, ker lišpati se jim je že prirojeno; včasih se pa tudi morajo, ker tudi tacihi službi se ne manjka, kterim prosta kmečka obleka poslov ne dopade; kmalo se morajo v gosposko obleko preobleči; namest jim overati, da bi celi zaslužek za nečimerne cape ne zapravljali, se jim še večkrat obnošene obleke za dragi denar prodajajo, tedaj nagib poslov k šopirnosti podpirajo, ktera, ako zaslužek ni dostojen, po vsih pripomočkih iše, da bi se zadostilo lišpu. — To je že eden tistih poglavnih vzrokov, da se posli spáčijo, ko pridejo v mesto. Slišali smo scer že marsikrat kakošno gospodinjo tožiti zoper nezmerno šopirnost sedanjih poslov, in zdihovali: da nekdanj so časi vsi drugačni bili, da se kaj takega ni vidilo, da bi se bili posli čez svoj stan nosili! Res je, da se tacihi nališpanih poslov kadaj ni vidilo; al — ko bi marsiktera gospodinja, ki tako govori, sama sebe, svoje svilnato krilo, žametasto jopico, drage špice in zlate uhane pogledala in se spomnila svojega stanu, kaj nek bi mogla po pravici reči? Al ni ta napčenost po vsih kotih! Al taka nespodobna noša gospodinj ne pohujšanje posla?

Al tudi na kmete se je zatrosila ta kuga šopirnosti, ki je mati neštevilnih družih napak, tako, da tisto pismo, ki smo ga brali lani v „Novicah“, ktero so „stare matere iz unega sveta pisale svojim unukinjam na svet“, je bilo skoz in skoz resnično. (Dalje sledi.)

Iz cesarskih postav.

Predpis zastran posesti orožja.

Po §. 17. v našem listu že omenjenega cesarskega patenta od 24. oktobra 1852 je za posest orožja orožni list (Waffenpass) potreben. C. k. ministerstvo je po ukazu od 29. januara t. l. določilo obraz, po kterem naj se po raznih kronovinah orožni listi v tistih deželskih jezicah spisujejo, v kterih se potovanske pisma dajejo. Predpisani obraz je pa sledeči:

Orožni list.

Od Njegovega c. k. apostolskega Veličanstva Cesarja:

Kresija:

da

so stanom v

dovoljenje, orožje nositi, in sicer:

do

(Dan in leto.)

(Podpis kresijskega predstojnika.)

Posnetek iz najvišjega patenta 24. oktobra 1852.

Ti orožni list velja samo za tisto orožje, tisto osebo, tisto namembo in za tisti čas, kakor je v njem povedano, in se mora pred pretekom tega časa zopet ponoviti.

Orožni list velja v povernjenje sicer tudi zunej okraja, za kterega je bil dan; ako pa posestnik orožja še med tem, ko je ti list veljaven, svoje stanovanje v kak drug upravni okraj preloži, mora orožni list v šestih tednih oblastni ondi pristojni podati, da ga vidira; ako tega ne stori, pride orožni list ob veljavo.

Ako se ti list zgubi, se smé za dvojniki ali duplikat prositi.

Imetnik tega orožnega lista ga more vsigdar pri sebi imeti, kolikorkrat orožje nosi; ako ga nima in ga

zalezejo, se mu orožje precí odvzame, in on je dolžan, taisto brez opora oddati.

Orožni list komu družemu prepušati je prepovedano, in zavoljo tega prelomljenja patenta se kaznuje (štrafuje) ti, ki je orožni list drugemu dal, in tudi uni, ki se ga je poslužil.

(Iz »dežel. vlad. lista, X. del, V. tečaj 1853.)

Kmetijske zastavice.

Druga zastavica v 21. listu se reši lahko iz prve takole: 105 vaganov reži vaga 8400 funtov; ti se pa (vsled prve vganjke) dajo nadomestiti s 7140 funti ali z 84 vagani pšenice. Ali se vagán reži po 4 fl. 24 kr., pšenice pa po 4 fl. 48 kr. rajta, se prihrani s pšeničnim kruhom blizo 147 fl.

Tretja zastavica.

Koliko bi imel vagán (mecen) krompirja veljati, ako vagán reži velja 4 fl. 24 kr.?

(Za polajšanje prerajta povémo, da 100 funtov reži toliko tekne (ali hrane v sebi ima) kakor 550 funtov krompirja, in da 1 vagán krompirja 74 funtov vaga).

Slovanski popotnik.

* Svitli Teržaški škof, gosp. dr. Jernej Legat so družtvu sv. Mohora 30 fl. iz obresti tistega kapitala poslali, ki so ga rajni škof Ravnihar za nakupovanje dobrih knjig določili; družtvu Jim bo za ti denar nekaj družtvenih knjig poslalo. Tudi svitli Kerški knezoškof, g. dr. A. Lidmanský so se za poslane knjige lepo zahvalili in družtvu 6 fl. izročili. Gospod minister dr. Bach in gosp. ban Jelačić sta se za jima poslane družtvine knjige zahvalila in naznanila, da iz serca želita, da bi hvale vredno družtvu srečno napredovalo. Gosp. Vacl. Hanka se je za česku muzeju poslane knjige lepo zahvalil in družtvu poslal vse knjige ondašnjega sl. muzeja.

* Že o teh dnéh bo prišel v Pragi prvi zvezek latinsko-českega in gerčko-českega slovnika na svitlo.

* Ivan Vukmanić je bil v poslednjej seji družstva za jugoslavensko povestnico za tajnika izbran.

* Znana povest „Stric Toma“ gospé Stowove ima na svitlo priti v dveh prestavah československih, v Pragi in v Bernu, v prestavi horvaški v Zagrebu, v prestavi serbski na Dunaju, kjer se že tiska, in v Belgradu v lepoznavanskem delu Serbskih novín, v prestavi poljskej v Lvovu, v prestavi slovenski v slovenski Bčeli v Celovcu.

* Nekdanji Kanadski škof Lenović je zagotovil obširno delo o stanju keršanskih prebivavcev na Turškem, ki bo to leto na svitlo prišlo.

* Preteklega mesca je umerl znani rusinski pisatelj Balugyansky.

* Dr. Lanyi je spisal v česko-slovenskem narečji: „Dejepis lidstva“ (zgodovino ljudstva). Prvi del je že na svitlo prišel na Dunaju in velja 1 for. 24 kr.

* Radolinsky je v Budi izdal knjigo pod naslovom: „Sobranie ruskiech propoviedej“ (zbirka ruskih pripovedi).

* Družtvu matice serbske oglašuje tri darila za najlepše spise sledečega obsežka: 1) Za zgodovino serbskega naroda; darilo je postavljeno na 60 cekinov; spis se ima poslati najdalje do sv. Petra in Pavla 1854; darilo se bo v velikem zboru naj boljemu delu spoznalo; 2) za stanje gospodarstva v vsih oddelkih; darilo znese 80 cekinov; čas spise pošiljati terpi do 7. januara 1854; razsodilo se bo darilo v glavnem zboru; in 3) kako bi se dale serbske nižje in višje šole najlepši vrediti in tako ohraniti; darilo znese 100 cekinov; spisi se imajo poslati do 7. januara 1854.